

**Національна академія аграрних наук України
Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків**

ЗАТВЕРДЖЕНО

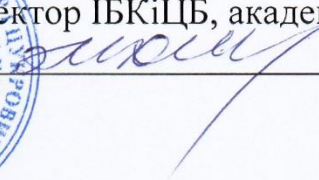
Вченою радою

Інституту біоенергетичних культур і
цукрових буряків НААН України

протокол № 6

від «13» 06 2016 року

Голова вченої ради ІБКіЦБ,
директор ІБКіЦБ, академік НААН
 М.В. Роїк

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок підготовки здобувачів вищої освіти третього
(освітньо-наукового) рівня ступеня доктора філософії (PhD) в
Інституті біоенергетичних культур і цукрових буряків
Національної академії аграрних наук України

ВСТУП

Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту». Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)». Порядку присвоєння вчених звань, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 р. № 656, «Про Положення «Про порядок присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567 (зі змінами).

Цей Порядок визначає механізм підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) та науковому рівнях вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії (далі – здобувачі).

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1.1. Підготовка здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії в Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України (далі – ІБКіЦБ НААН) здійснюється за такими формами:

- в аспірантурі (за очною (денною, вечірньою) або заочною формою навчання);
- поза аспірантурою (для осіб, які професійно проводять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в установі);
- шляхом самостійної підготовки наукових досягнень до захисту.

Доктор філософії – це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою вищого навчального закладу або наукової установи в результаті успішного виконання з добувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Аспірант – особа, зарахована до установи для здобуття ступеня доктора філософії.

Здобувач – особа, яка здобуває вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою без переривання трудової діяльності в установі або під час перебування у творчій відпустці.

Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить **чотири роки**, здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою прикріплюються строком до **п'яти років**.

1.2. Підготовка в аспірантурі здійснюється:

- за рахунок коштів державного бюджету (за державним замовленням);

- за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримала установа на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії або доктора наук).

1.3. Підготовка докторів філософії здійснюється за освітньо-науковою програмою. Виконання навчального плану та забезпечення проведення наукових досліджень згідно з індивідуальним планом наукової роботи здійснюється ІБКіЦБ НААН.

1.4. Для врегулювання відносин між аспірантом та установою укладається договір на термін навчання.

1.5. Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за державним замовленням і не захистилася або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

1.6. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності аспірантури здійснює Вчена рада ІБКіЦБ НААН.

1.7. Координацію діяльності щодо підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснює завідувач аспірантури.

2. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ АСПІРАНТІВ

2.1. Аспіранти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про вищу освіту». З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти також мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної у вищих навчальних закладах (наукових установах), бібліотеках і державних архівах України;

- отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника (консультанта), для аспірантів – на чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками у разі призначення Вченою радою двох керівників;

- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;

- академічну мобільність, що реалізується відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579;

- академічну відпустку, зокрема за станом здоров'я, у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, відповідно до законодавства до пункту 2 статті 46 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII.

2.2. Аспіранти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої

освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту». З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти зобов'язані:

- дотримуватися морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії), встановлених ІБКіЦБ НААН;
- виконувати індивідуальний план наукової роботи та індивідуальний навчальний план, систематично звітувати про хід їх виконання на засіданні підрозділу та методичних комісій ІБКіЦБ НААН;
- захистити в установлений строк свої наукові досягнення у вигляді дисертації у спеціалізованій вченій раді.

2.3. Покладення установою на аспіранта обов'язків, непов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової (наукової) програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), забороняється.

2.4. Аспіранти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

3. ПОРЯДОК ТА УМОВИ ВСТУПУ ДО АСПІРАНТУРИ

Вступ до аспірантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до цього Положення, Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів, затверджених Міністерством освіти і науки України та правил прийому до ІБКіЦБ НААН.

Правила прийому до аспірантури затверджуються Вченою радою установи на основі Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів і відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» та в установлені строки оприлюднюються на офіційному веб-сайті ІБКіЦБ НААН.

Правила прийому до аспірантури установи діють протягом відповідного навчального року.

Підготовка в аспірантурі передбачає виконання особою відповідної освітньо-наукової або наукової програми за певною спеціальністю та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей.

Аспіранти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі.

Індивідуальний план наукової роботи погоджується здобувачем з його науковим керівником та затверджується Вченою радою протягом двох місяців

з дня зарахування аспіранта. Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення Вченою радою рішення про відрахування аспіранта або докторанта.

Підготовка в аспірантурі завершується захистом наукових досягнень аспіранта у спеціалізованій вченій раді. Здобувачі мають право на вибір спеціалізованої вченої ради.

Аспірант, який захистився до закінчення строку підготовки в аспірантурі має право за власним вибором:

- отримати одноразову виплату в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті установи на відповідний календарний рік, та за власною заявою бути відрахованим з аспірантури;

- отримати за власною заявою оплачувану академічну відпустку на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в аспірантурі.

Якщо аспірант захистив дисертацію на другому чи третьому році підготовки в аспірантурі та був обраний за конкурсом на відповідну посаду наукового (науково-педагогічного) працівника в установі, то загальна сума залишку стипендії нараховується йому як щомісячна надбавка до заробітної плати.

3.1. Порядок та умови вступу до аспірантури

3.1.1. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста). До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з правилами прийому, а саме:

- 1) заяву про допуск до конкурсних вступних іспитів;
- 2) особовий листок з обліку кадрів;
- 3) протокол співбесіди з науковим керівником (за наявності);
- 4) список опублікованих наукових праць та винаходів, за їх відсутності – дослідницьку пропозицію з обраної наукової спеціальності, перевірений науковим керівником;
- 5) медичну довідку про стан здоров'я (форма 286-У);
- 6) копію диплома про закінчення вищого навчального закладу із зазначенням одержаної кваліфікації спеціаліста або магістра (завірену відділом кадрів ІБКіЦБ НААН);
- 7) копії додатків до дипломів бакалавра і магістра/спеціаліста (завірені відділом кадрів ІБКіЦБ НААН);
- 8) автобіографію;
- 9) 2 фотокартки розміром 3х4;
- 10) копію ідентифікаційного коду;

11) ксерокопії 1-ї, 2-ї сторінок паспорту та прописки

Під час подання заяви вступник пред'являє особисто:

- військовий квиток або посвідчення про приписку (для військовозобов'язаних);
- паспорт або документ, що посвідчує особу, та диплом про вищу освіту (разом з додатком до нього).

Копії документів без пред'явлення оригіналів не приймаються.

Трудова книжка із записом про звільнення з останнього місця роботи у зв'язку зі вступом на денну форму навчання в аспірантурі подається аспірантом особисто після його зарахування.

Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступних випробувань нарівні з іншими особами. Зарахування такого вступника здійснюється в разі успішного складення ним вступних випробувань та прийняття Вченою радою рішення про визнання його диплома.

До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з правилами прийому. Рішення про допуск до вступних іспитів до аспірантури виноситься приймальною комісією ІБКіЦБ НААН з урахуванням рішення Вченої ради, розгляду поданих наукових праць, дослідницької пропозиції, про що вступник до аспірантури повідомляється у тижневий термін.

Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до проходження вступних випробувань до аспірантури виключно у зв'язку з неподанням в установленний строк документів, визначених правилами прийому.

3.1.2. Вступні випробування до аспірантури інституту складаються з:

- вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);
- вступного іспиту з іноземної мови (в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти). Вступник, який підтвердив свій рівень знання (рівень B2), зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом.

Відповідно до правил прийому до ІБКіЦБ НААН особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), можуть бути призначені додаткові вступні випробування (у формі співбесіди).

Оцінювання вступних іспитів здійснюється за 100 – бальною шкалою, яка переводиться відповідно в національну шкалу («відмінно» – 86-100 балів, «добре» – 67-85 балів, «задовільно» – 51-66 балів, «незадовільно» – 1-50 балів).

Для конкурсного відбору осіб, які вступають до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії, конкурсний бал обчислюється шляхом додавання балів вступних іспитів зі спеціальності, іноземної мови та додаткові бали за наукові (навчальні) досягнення, визначених Правилами прийому до аспірантури ІБКіЦБ НААН.

Програми вступних випробувань розробляються підрозділами ІБКіЦБ НААН і затверджуються Вченою радою установи не пізніше, ніж за три місяці до початку прийому документів.

Програми вступних випробувань оприлюднюються на веб-сайті установи.

Вступники, які без поважних причин не з'явилися на вступні іспити у зазначений розкладом час, а також ті, знання яких було оцінено як «незадовільно», до участі в наступних вступних випробуваннях не допускаються.

Повторне складання вступних іспитів не дозволяється. Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу до установи протягом одного календарного року.

Апеляції на результати вступних випробувань розглядає апеляційна комісія установи, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом директора.

3.1.3. Вступні випробування до аспірантури проводяться предметними комісіями, до складу яких входить, як правило, три-п'ять осіб, які призначаються наказом директора.

3.1.4. До складу предметних комісій включаються доктори філософії та доктори наук, які проводять наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми.

До складу предметних комісій можуть бути призначені також представники університетів, з якими укладено договори про ведення спільної наукової діяльності або про спільне керівництво дослідженнями аспірантів, або про спільне виконання освітньо-наукової програми, або з якими здійснюється підготовка докторів філософії за спільною освітньо-науковою програмою, узгодженою між науковою установою та університетом.

До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися також особи, які не мають наукового ступеня і вченого звання, але вільно володіють відповідною іноземною мовою і за рішенням Вченої ради можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступником.

3.1.5. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною правилами прийому до установи.

Рішення приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом директора, який оприлюднюється в установленому порядку.

3.1.6. Аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом директора призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем.

Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає перед Вченою радою ІБКіЦБ НААН за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво, як правило, не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук.

Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії, може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями, як правило, не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта науковому керівникові відводиться щороку 50 академічних годин навчального навантаження. Вчена рада установи з урахуванням потреб аспіранта та ефективності роботи наукового керівника з підготовки докторів філософії може відвести більшу кількість годин навчального навантаження керівникові з їх оплатою за рахунок коштів спеціального фонду ІБКіЦБ НААН.

Рішенням Вченої ради аспіранту може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом годин навчального навантаження та обов'язків між ними.

3.1.7. Про надання дозволу докторам філософії (кандидатам наук) здійснювати наукове керівництво здобувачами вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні приймає рішення Вчена рада ІБКіЦБ НААН.

3.1.8. Рішення про зміну наукового керівника, як виняток, приймається Вченою радою ІБКіЦБ НААН на підставі заяви аспіранта.

4. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ В АСПІРАНТУРІ

4.1. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджуються Вченою радою ІБКіЦБ НААН для кожної спеціальності.

Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, та захистити дисертацію.

4.2. Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури складаються з освітньої та наукової складових.

Навчальний план аспірантури повинен містити інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін (30-60 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС), послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Освітньо-наукова програма та навчальний план підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктор філософії є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються Вченою радою ІБКіЦБ НААН протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури.

Тема дисертаційної роботи аспіранта після обговорення на засіданні Методичної комісії затверджується Вченою радою ІБКіЦБ НААН не пізніше двох місяців після зарахування його до аспірантури.

Уточнення (як виняток – зміна) теми відбувається за обґрунтованим поданням наукового керівника та рішенням Вченої ради ІБКіЦБ НААН.

Зміна спеціальності, за якою виконується дисертаційна робота, відбувається (як виняток) за наказом директора, на підставі аргументованого подання наукового керівника та рішення Вченої ради ІБКіЦБ НААН.

4.3. Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. При цьому аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням зі своїм науковим керівником.

Засвоєння аспірантами навчальних дисциплін відбувається на базі ІБКіЦБ НААН, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність – на базі інших вищих навчальних закладів (наукових установ).

Аспірант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням зі своїм науковим керівником у порядку, який затверджується Вченою радою.

Усі аспіранти, незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою аспірантури.

4.4. Освітньо-наукова програма аспірантури має включати не менше чотирьох складових, що передбачають набуття аспірантом таких компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:

- здобуття глибинних знань із спеціальності (групи спеціальностей), за якою (якими) аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить не менш як 12 кредитів ЄКТС);

- оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить чотири-шість кредитів ЄКТС);

- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведенні навчальних занять, управління науковими проектами або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить не менш як шість кредитів ЄКТС);

- здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності (рекомендований обсяг такої навчальної складової становить шість-вісім кредитів ЄКТС).

Аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, нарівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право:

- на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані у повному обсязі;

- на використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей

(за погодженням з науковим керівником).

4.5. Вчена рада ІБКіЦБ НААН має право прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в інших вищих навчальних закладах (наукових установах) компетентностей з однієї чи декількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою аспірантури.

4.6. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

4.7. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії захищають дисертації, як правило, у постійно діючій спеціалізованій вченій раді з відповідної спеціальності, яка функціонує в установі. Вчена рада ІБКіЦБ НААН має право подати до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти документи для акредитації спеціалізованої вченої ради, утвореної для проведення разового захисту, або звернутися з відповідним клопотанням до іншого вищого навчального закладу (наукової установи), де функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності.

4.8. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним замовленням здійснюється виключно в аспірантурі за очною (денною, вечірньою) формою навчання.

4.9. Кількість аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням, та вартість такої підготовки визначаються Вченою радою інституту з урахуванням ліцензійного обсягу, зазначеного в ліцензії

ІБКіЦБ НААН, за якою він провадить освітню діяльність на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, та можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва та задоволення освітніх потреб аспірантів за відповідною спеціальністю.

5. ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ПОЗА АСПІРАНТУРОЮ

5.1. Особи, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці.

Такі особи прикріплюються строком до п'яти років до установи, в разі наявності ліцензії на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за відповідною спеціальністю.

Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає повне та успішне виконання відповідної освітньо-наукової програми та навчального плану аспірантури згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи прикріпленої особи та публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді. Правила та процедури прикріплення визначаються Вченою радою ІБКіЦБ НААН.

Для прикріплення до ІБКіЦБ НААН для здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою особи подають до відділу аспірантури наступні документи:

- заяву на ім'я директора про прикріплення до відповідного підрозділу;
- особовий листок з обліку кадрів;
- список опублікованих наукових праць та винаходів, за їх відсутності – дослідницьку пропозицію з обраної наукової спеціальності, перевірений науковим керівником;
- автобіографію;
- ксерокопію диплому про вищу освіту;
- ксерокопію паспорта громадянина України (першої та другої сторінки).

5.2. Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти осіб, які прикріплені до установи для реалізації свого права на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, а також їх наукове керівництво здійснюється за кошти установи.

Особи, прикріплені до установи з метою здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, мають всі права і обов'язки, визначені у

другому розділі цього Порядку.

5.3. У разі звільнення з роботи особа втрачає право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою в установі та має право:

- продовжити свою підготовку для здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою у вищому навчальному закладі (науковій установі), до якого особа зарахована на посаду науково-педагогічного чи наукового працівника (за умови прийняття відповідного рішення таким вищим навчальним закладом (науковою установою));

- вступити до аспірантури установи для здобуття відповідного ступеня за очною (денною, вечірньою) або заочною (дистанційною) формою навчання і зарахування їй відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.

6. ВІДРАХУВАННЯ, ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ, ПОНОВЛЕННЯ І ПЕРЕВЕДЕННЯ АСПІРАНТІВ

6.1. Підставами для відрахування аспірантів є:

- 1) завершення навчання за відповідною освітньо-науковою (науковою) програмою;

- 2) власне бажання;

- 3) переведення до іншого вищого навчального закладу;

- 4) невиконання навчального плану (для докторів філософії);

- 5) порушення умов договору (контракту), укладеного між установою та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;

- 6) інші випадки, передбачені законом.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть переривати навчання (з наданням академічної відпустки) у зв'язку із обставинами, які унеможливають виконання індивідуального плану роботи:

- за станом здоров'я;

- перебування у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

- призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї;

- сімейними обставинами;

- навчанням чи стажуванням в освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав);

- іншими поважними причинами відповідно до законодавства до пункту 2 статті 46 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII.

6.3. Загальний термін переривання у навчанні у зв'язку з хворобою не може перевищувати один рік.

Здобувачам вищої освіти, призваним на військову службу у зв'язку з оголошенням мобілізації, гарантується збереження місця навчання та стипендії.

Здобувачам вищої освіти, які реалізують право на академічну мобільність, протягом навчання, стажування чи здійснення наукової діяльності в іншому навчальному закладі (науковій установі) на території України чи поза її межами гарантується збереження місця навчання та виплата стипендії відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність. Такі особи не відраховуються зі складу здобувачів вищої освіти.

6.4. Для оформлення академічної відпустки аспірант подає на ім'я директора заяву, погоджену з науковим керівником (консультантом). До заяви повинні додаватися документи, які підтверджують обґрунтованість причини переривання (офіційне запрошення на стажування, підтвердження отримання гранту, лікарняні листи, довідка ЛКК, свідоцтво про народження дитини тощо).

6.5. Переривання та продовження навчання в аспірантурі оформлюється відповідним наказом. Період переривання не включається до терміну навчання в аспірантурі. Стипендія на період переривання навчання не сплачується.

6.6. У випадку, якщо аспірант після закінчення терміну академічної відпустки не поновив свій статус, тобто не зареєструвався у відділі аспірантури протягом десяти днів, то він (вона) підлягає відрахуванню з останнього дня переривання навчання в аспірантурі зазначеного у наказі.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Порядок вводиться в дію з наступного дня рішення Вченої ради ІБКіЦБ НААН.

7.2. Всі зміни та доповнення до Порядку розглядаються та приймаються на засіданні Вченої ради ІБКіЦБ НААН.